

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

INFORMATION OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD I RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Räddningstjänst för alla

#2
2024

Foto: Annika Lindqvist

Fira Pride i Stockholm 3 augusti!

Årets Stockholm Pride startar 29 juli. Lördagen den 3 augusti präglar Sveriges största folkfest Prideparaden huvudstaden. MSB går tillsammans med räddningstjänsten.

De som vill samlas 10.30 på Johannes brandstation för en enklare lunch.

Representanter för MSB och för Storstockholms brandförsvaret talar innan Aleksa Lundberg, journalist, transaktivist och författare till boken *Bögtejen* håller en kort föreläsning med plats för frågor och diskussion.

Efter samlingsen är det dags att ta sig till paraden. Den startar klockan 13 vid

Norr Mälarstrand, och det går utmärkt att ansluta där.

Runt klockan 16 är det uppsamling med snittar och alkoholfri dryck i Tessinparken.

Vill du ha mat och dryck, anmäl dig senast 27 juni [HÄR](#).

Civilplikt aktualiserar arbetsmiljökrav

Aktiverad civilplikt innebär i ett första steg att utbildade för räddningstjänsten som idag inte jobbar där utreds för att eventuellt tjänstgöra vid höjd beredskap. De lämpliga går sedan en kortare utbildning på Revinge eller Sandö.

Relativt många av dem som berörs är kvinnor, och civilplikten aktualiserar en rad frågor, konstaterar Valter Vilko, jämställdhetsstrateg på MSB, i ett PM.

Fortfarande är en del stationer anpassade enbart för män, utan bra omklädningsrum för alla, och utan personlig skyddsutrustning i mindre storlekar.

En stor majoritet av de utbildade kvinnor som valt bort räddningstjänsten

har upplevt kränkningar eller diskriminering. Arbetet med likabehandling och arbetsmiljö måste alltså intensifieras.

Och även om civilplikt är just en plikt, så behöver den bygga på vilja att bidra. Bilder och språk i kommunikationen ska tala till både män och kvinnor.

– Det här blir första gången som kvinnor tas i anspråk genom civilplikt. Då är det särskilt viktigt att MSB använder sig av de kunskaper som jämställdhetsarbetet har gett. Allt utbildningsmaterial på våra skolor ses över, och vi köper in personlig skyddsutrustning med tanke på både kvinnor och män, kommenterar Per Hulling, enhetschef på MSB.

Det största undret – i Rsyd

Graviditeter, amning och föräldraledighet –teman runt barnafödande har blivit aktuella för allt fler organisationer.

Den 27 maj klockan 14.30-16.00 hålls ett digitalt möte där HR-chef Maria Thögensen och brandman Elin Assarsson berättar om Räddningstjänsten Syds arbete och inriktning.

Alla som är intresserade av jämställdhet och mångfald är välkomna. Mötet arrangeras av ett forum, kallat Inkludera, rekrytera, behålla. Forumet bildades efter ett möte med NJR hösten 2023 på initiativ av Guitta Atallah Hajj i RVäst och MSB.

Mejla guitta.atallah.hajj@rvast.se om du vill vara med den 27 maj.

Handled Likabehandling!

Är du redo att öka din egen och andras kompetens? Den 16-17 oktober arrangerar MSB en handledarutbildning som syftar till att leda kursen Likabehandling på MSB:s digitala fortbildningstjänst för räddningstjänst.

Tolv platser finns. MSB bekostar kursen, men tar ut en kostnad för kost och logi under internatdygnet i Stockholm.

Läs mer och ansök senast 16 augusti på: [handledarutbildning](#)

MSB goes West

Den 13 mars talade MSB:s Ola Mårtensson på norska Brannvesenkonferansen. Rubriken var Räddningstjänsten gjord av män, för män.

I Norge är andelen kvinnor i utryckande tjänst lägre än i Sverige, 4,1 procent år 2022.

– Och de använder inte begreppet jämställdhet, utan det mer övergripande mångfald, säger Ola Mårtensson, som senare i år är inbjuden att prata för Bergen brannvesen.

Folkhögskolekurs kan locka nya grupper till räddningstjänsten

Hjälmares folkhögskola startar en räddningstjänstprofil, i samarbete med Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund (AVRF).

Folkhögskolor har i allmänhet en blandad grupp studerande.

– Vi hoppas och räknar med att fler kvinnor och personer med utländsk bakgrund får upp ögonen för räddningstjänsten, säger Linda Ottosson, förbundsdirektör i AVRF.

Den nya kursen startar i höst som ett tillval till de befintliga studierna för dem som läser tredje året på folkhögskolans allmänna eller särskilda kurs. Hjälpared har redan kurser med inriktning mot polisen, och räddningstjänstkursen blir för folkhögskolan ytterligare ett sätt att profilera sig mot blåljusyrken.

Anställda i AVRF ska undervisa i sådant som allmän brandkunskap, HLR och första hjälpen, och öka kunskapen om hur det är att arbeta

i räddningstjänsten. Fysisk träning ingår och deltagarna kommer att få prova på brandmänna-testerna.

Förhoppningen är att fler, framförallt från underrepresenterade grupper, ska bli intresserade av att utbilda sig till yrken inom räddningstjänsten.

– Vi tänker att det är bra för alla – för samhället, för räddningstjänsten och för individerna själva, säger Linda Ottosson.

Och även om alla deltagare inte börjar jobba inom räddningstjänsten kommer kursen förhoppningsvis öka medvetenheten och den civila förmågan inför kriser och höjd beredskap.

Kursen är ett tvåårigt pilotprojekt och Västra Götalandsregionen bidrar till finansieringen.

Trygghetspunkter behöver vara trygga för alla grupper

Sverige behöver fler trygghetspunkter, och utforma dem med hänsyn till olika gruppers behov.

Klimatförändringarna bidrar till allt fler naturhändelser som snökaos, skogsbränder och kraftiga översvämningar, och säkerhetsläget är spänt. Behovet ökar av trygghetspunkter och temporära samlingsplatser, där människor kan få nåt att dricka och äta, värma sig, ladda mobiler och kanske sova.

MSB leder ett tvåårigt projekt för att kartlägga de samlingsplatser som redan finns, och undersöka vilket stöd kommunerna behöver för att utveckla dem och skapa fler.

– Jämställdhet och social hållbarhet är perspektiv där vi tror att det behövs stöd, säger projektledare Erik Flink.

Vid internationella insatser är det etablerat att ta hänsyn till olika gruppers behov, men det är inte självklart att synsättet finns med på hemmaplan.

Den 30 maj arrangerar MSB en digital konferens om utvecklandet av trygghetspunkter. En av punkterna beskriver erfarenheter från Ukraina. En annan handlar om jämställdhet och riskutsatta grupper.

– Finns det någon plats där barn kan leka? Går det att ta sig in med rullstol? Hur minskas risken för sexuella trakasserier? Män och kvinnor behöver ha separata toaletter och duschar och det ska finnas mensskydd och möjlighet att tvätta, exemplifierar Jenny Molin, jämställdhetsrådgivare för MSB:s internationella insatser.

– Ett viktigt budskap är att ha en tät dialog med människor när man bygger upp trygghetspunkter. Vad bidrar till trygghet för olika grupper, exempelvis kvinnor, män, flickor, pojkar, äldre och människor med funktionsnedsättningar?

I MSB Gender Equality Toolkit finns riktlinjer och checklistor att använda internationellt och i Sverige.

Intresserad av konferensen?
Läs mer [HÄR](#).

Foto: Thron Ullberg

Hållbart arbetsliv med Kirj

Kvinnor inom Räddningstjänsten håller sin årliga nätverksträff i Visby 8-9 oktober. Temat är "Hållbar genom hela arbetslivet". Bland talarna märks Bianca Kronlöf, komiker och skådespelare som också skrivit boken Brev till mannen och gjort serien Ta det som en man för SVT.

En annan föreläsning handlar om klimakteriet. En programpunkt beskriver vägen till ett framgångsrikt ledarskap där Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör på Region Gotland, Helena Hoffman, HR-specialist på Försvarsmakten, och Sofia Martinsson, räddningschef Sörmlandskustens räddningstjänst samtalar.

Läs mer [HÄR](#).

Ingen kvinna i en tredjedel av heltidsorganisationerna

Varje år samlar MSB in uppgifter från kommunerna i enlighet med lagen om skydd mot olyckor, (LSO). Årsuppföljning 2023 är nu publicerad. Den visar att 8,5 procent av den operativa personalen på deltid är kvinnor. På heltid är siffran 7,3 procent.

Båda siffrorna innebär en blygsam ökning från 2022.

Av befälen utgör kvinnorna 4,0 procent på deltid och 3,7 procent på heltid. Befälen ingår i totalsummorna över den operativa personalen.

Fortfarande har 30 procent av heltidsorganisationerna och 4 procent av deltidorganisationerna inte en enda kvinna bland den operativa personalen.

Läs mer [HÄR](#).